

Essunga kommun

Biblioteksplan

2011-2014

Fastställd av kommunfullmäktige 2010-06-21, § 53, dnr 2010.0111

Biblioteksplan 2011-2014

Inledning

Enligt bibliotekslagens 7 § ska kommuner och landsting efter den 1 januari 2005 anta planer för biblioteksverksamheterna. En biblioteksplan är ett redskap för att strukturera och i samverkan ta tillvara de biblioteksresurser som finns, skapa beredskap för framtidens krav och för att stimulera till utveckling. Svensk Biblioteksförning definierar en biblioteksplan på följande sätt:

"Med en biblioteksplan avses ett politiskt förankrat styrande dokument som omfattar en analys av det samlade biblioteksbehovet i en kommun och åtgärder för hur dessa behov skall tillgodoses. Denna biblioteksplan skall förutom folkbiblioteksverksamheten också innefatta biblioteksbehovet vad gäller utbildning, omsorg, vård och näringsliv"

Styrdokument för biblioteksplanen är bibliotekslagen (se bilaga), Förenta Nationernas konvention om barns rättigheter, Unescos två biblioteksmanifest (för folk- respektive skolbibliotek), skollagen, läroplaner, Essunga kommuns vision och nämndernas verksamhetsplaner, och Politiskt program för personer med funktionshinder.

Essunga kommuns vision

"Genom närheten i vår kommun skapar vi kreativa och meningsfyllda möten där idéer förverkligas och människor och företag utvecklas"
(Antagen av Kommunfullmäktige 2007-09-27)

Biblioteket – en välkomnande mötesplats för alla

Biblioteksorganisationen i Essunga kommun omfattar huvudbibliotek och en mindre filial på Kerstinsås samt skolbiblioteken i Bredöl och Jonslund. Huvudbiblioteket finns i centralorten Nossebro och är ett integrerat folk- och skolbibliotek. Verksamheten leds av kommunens biblioteks- och kulturchef. Politiskt ligger biblioteks- och kulturverksamheten under utbildningsnämnden.

Personalen omfattar idag förutom chefen 1,7 bibliotekarietjänster och 0,75 assistenttjänst fördelade på tre personer. På biblioteket tjänstgör även en konsumentvägledare en dag i veckan. Öppettider förläggs så att kommunens invånare ges möjlighet att på sin fritid besöka biblioteket. Biblioteket är även tillgängligt för skolans elever under skoltid.

Filialen på Kerstinsås är belägen i Vårdcentrum i anslutning till Restaurang och Café Kaveldunet. Den riktar sig till de boende i äldreomsorgen, besökare till vårdcentralen, personalen och även allmänheten. Denna är ett komplement till huvudbiblioteket när det gäller öppettider, eftersom enheten är öppen alla dagar.

Biblioteksplan 2011-2014

Biblioteksverksamhetens huvuduppgift är att genom media i olika form ge kommunens invånare tillgång till material för såväl information och studier som konstnärlig upplevelse, underhållning och förströelse. Här finns också möjlighet till personlig vägledning i informationssökning.

Samma bok anskaffas många gånger i olika varianter, t ex som bok, ljudbok, talbok (daisy), storstilt eller lättläst bok. Detta för att tillgodose människors olika behov.

Bibliotekets personal ska vara lyhörd för besökarnas önskemål samtidigt som den värnar om ett brett och kvalitativt utbud. Samarbeta med andra bibliotek möjliggör en god mediatillgång för låntagarna i Essunga. Informationssökning via Internet är också ett naturligt komplement till mediabeståndet. Vid huvudbiblioteket finns fyra publika datorer med vissa databaser tillgängliga för allmänheten. Biblioteket skall genom sitt kvalitativa mediaurval och anordnande av olika kulturarrangemang erbjuda god litteratur och kultur.

Ett välutrustat huvudbibliotek utgör basen för verksamheten. Bibliotekslokalerna skall vara tillgängliga för funktionshindrade och utformade så att en mångsidig verksamhet för olika ålderskategorier möjliggörs. Ett sammanträdesrum finns i anslutning till biblioteket, och det finns även mindre mötesrum inne i biblioteket. Dessa kan kostnadsfritt användas för studiecirklar eller föreningssammanskomster av olika slag.

Biblioteksverksamheten skall genom samarbete med skola och omsorg utformas så att den når ut till så många som möjligt oavsett bostadsort, ekonomiska villkor, nationalitet, utbildning, ålder, kön eller hälsa. Biblioteket skall i sin verksamhet sträva efter samarbete med organisationer, föreningar, institutioner, myndigheter och andra förvaltningar i kommunen.

En prioriterad målgrupp för biblioteksverksamheten är barn och ungdomar. Verksamheten skall inriktas så att biblioteket blir resurscentrum för barnkulturen i kommunen. Barns läsvanor och språkutveckling skall ägnas särskild uppmärksamhet, vilket innebär samarbete med BVC, barnomsorg och skola.

Samarbete mellan skola och bibliotek

Det finns en strategisk plan för biblioteksbesök och läsfrämjande verksamhet för barn. Tillsammans med BVC anordnas en föräldrautbildningsträff på biblioteket.

1-åringar får en bokgåva i samband med föräldraträffar på biblioteket, där barnbibliotekarien informerar om barns språkutveckling och rekommenderar litteratur.

4-åringar får ett presentkort på en bok i samband med besök på BVC.

6-7-åringar inbjuds till ett biblioteksbesök. Barnbibliotekarien visar runt och barnen får eget lånekort samt en bokgåva.

År 2-3 erbjuds ett bokprat per termin. Dessutom genomförs "Läsning till tusen", som avslutas med en bokgåva till eleverna.

Biblioteksplan 2011-2014

År 4-5 erbjuds ett bokprat per läsår, samt ett tillfälle med bibliotekskunskap per läsår.

År 6 får en biblioteksvisning och biblioteksinformation vid höstterminens början.

År 6-9 har skolbiblioteket i anslutning till skolans lokaler och bibliotekspersonalen finns under hela skoldagen tillgänglig som hjälp för lärare och elever, såväl med planering av läsning och för informationssökning. Skol- och bibliotekspersonal arbetar tillsammans för att genom olika former stimulera läsningen bland eleverna.

Vuxenstuderande erbjuds visningar och handledning. När det gäller skolbiblioteken i Bredöl och Jonslund ansvarar biblioteket för inköp och gallring. Den dagliga skötseln ansvarar skolans personal för.

Samarbete mellan socialförvaltning och bibliotek

Socialförvaltningen och biblioteket ska samarbeta för att ge läsoplevelser till dem som av olika anledningar inte kan eller orkar läsa själva. Bibliotekets ansvar är att tillhandahålla ett brett sortiment av anpassade media som exempelvis lättläst och talböcker. Biblioteket kallar kulturombuden på varje enhet till möte på hösten varje år. Då finns tillfälle till dialog och information om bibliotekets utbud.

Socialförvaltningen ansvarar för att lässtunder med högläsning erbjuds inom äldre- och handikappomsorgen och att de som behöver lättläst eller andra anpassade media får tillgång till det. Varje enhet utser ett kulturombud som fungerar som kontaktperson till biblioteket. Kontaktuppgifter till kulturombuden och eventuella ändringar meddelas biblioteket. Verksamheten på Kerstinsås sköts av bibliotekspersonal i nära samarbete med personal från rehabiliteringen. Bibliotekspersonal ansvarar för mediabeståndet samt bemannar en timma i veckan. Personalen från rehabiliteringen har daglig tillsyn samt sätter ut dagstidningar

Syninstruktören hjälper de vårdtagare som behöver prova ut speciella hjälpmedel. Biblioteket tillhandahåller Daisy-spelare för talböcker som kan lånas via syninstruktören.

Mål för Essunga folkbibliotek i framtiden

Fler människor i kommunen ska upptäcka biblioteket och dess möjligheter.

Samarbete med andra verksamheter ska öka för att därigenom stärka biblioteket som mötesplats.

Biblioteket ska vara modernt utrustat och ha de resurser som krävs för att kunna erbjuda media i den form som allmänheten och människor med särskilda behov efterfrågar.

Kulturella arrangemang för människor i alla åldrar har en given plats på biblioteket. Biblioteket behöver en utökad budget för dessa och samverkar gärna med föreningar i arrangemangen.

Biblioteket som informationscentrum och demokratisk mötesplats ska stärka sin ställning som bas för kulturen i kommunen. Här ska finnas möjlighet för både kommun och föreningsliv att exponera sin verksamhet genom utställningar för allmänheten.

Essunga folkbibliotek ska aktivt delta i samarbeten inom bibliotekssektorn såväl i närområdet som nationellt. Utblickar i världen är nödvändiga för en modern biblioteksverksamhet. I en föränderlig värld är det viktigt att biblioteket ska ges möjligheter att utveckla såväl de tekniska förutsättningarna som goda förutsättningar för möten människor emellan.

Ökad tillgänglighet, integration och ett större mångfaldsperspektiv är nödvändiga faktorer för att få alla kommunens invånare att känna sig hemma i kommunens bibliotek.

Bibliotekslag (1996:1596)

SFS nr: 1996:1596

Departement/myndighet: Kulturdepartementet

Utfärdad: 1996-12-20

Omtryck: 1998:1249

Ändrad: t.o.m. SFS 2004:1261

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om det allmänna biblioteksväsendet.

2 § Till främjande av intresse för läsning och litteratur, information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt skall alla medborgare ha tillgång till ett folkbibliotek.

Folkbiblioteken skall verka för att databaserad information görs tillgänglig för alla medborgare.

Varje kommun skall ha folkbibliotek.

3 § På folkbiblioteken skall allmänheten avgiftsfritt få låna litteratur för viss tid.

Bestämmelsen hindrar inte att ersättning tas ut för kostnader för fotokopiering, porto och andra liknande tjänster. Inte heller hindrar den att en avgift tas ut i de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

4 § Ett länsbibliotek bör finnas i varje län.

Länsbiblioteket skall bistå folkbiblioteken i länet med kompletterande medieförsörjning och andra regionala biblioteksuppgifter.

För den kompletterande medieförsörjningen skall också finnas en eller flera lånecentraler.

5 § Inom grundskolan och gymnasieskolan skall det finnas lämpligt fördelade skolbibliotek för att stimulera skolelevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen.

6 § Det skall finnas tillgång till högskolebibliotek vid alla högskolor. Dessa bibliotek skall inom de områden som anknyter till utbildning och forskning vid högskolan svara för biblioteksservice inom högskolan och i samverkan med landets biblioteksväsen i övrigt ge biblioteksservice.

7 § Kommunerna ansvarar för folk- och skolbiblioteksverksamheten.

Landstingen ansvarar för länsbiblioteken och för biblioteken vid högskolor med landstingskommunalt huvudmannaskap.

Staten ansvarar för övriga högskolebibliotek och för lånecentralerna samt för sådan biblioteksverksamhet som enligt särskilda bestämmelser ankommer på staten.

7 a § Bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet skall samverka.

Kommuner och landsting skall anta planer för biblioteksverksamheterna. Lag (2004:1261).

8 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt funktionshindrade samt invandrare och andra minoriteter bl.a. genom att erbjuda litteratur på andra språk än svenska och i former särskilt anpassade till dessa gruppers behov.

9 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar genom att erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

10 § Länsbibliotek, lånecentraler, högskolebibliotek, forskningsbibliotek och andra av staten finansierade bibliotek skall avgiftsfritt ställa litteratur ur de egna samlingarna till folkbibliotekens förfogande samt i övrigt samverka med folk- och skolbiblioteken och bistå dem i deras strävan att erbjuda låntagarna en god biblioteksservice.